

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendők
 — Maros-Vásárhely, —
 Szentgyörgy-utca 9. szám.
 — ref. lelkeszi lakás. —

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

Kiadja: Az Erdélyi Ref. Egyházkerület „Egyházi Értekezlete“.

FELELŐS SZERESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ref. lelkész Maros-Vásárhely.

Megjelenik minden vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egy évre 5 K — fill. Negyed évre 1 K 25 f.
 Fél évre 2 K 70 fill. Egy szám ára 6 fill.

TÁRSSZERKESZTŐK:
PAÁL GUSZTÁV,
 ref. koll. tanár Maros-Vásárhely.
S. SZABÓ JÓZSEF,
 ref. koll. vallástanár Debrecen.

Az erdélyrészi református anyaszentegyház püspökének körlevele a Kálvin-alap gyűjtés tárgyában.

Az erdélyi református anyaszentegyház valamennyi Nagytiszteletű Esperesének, Tiszteletes Lelkipásztorának és híveinek egyenként és összesen áldást, kegyelmet és békességet Isten-től a mi Atyánktól és az Úr Jézus-Krisztustól!

Az 1509-ik év július havának 10-ik napján született Noyonban Kálvin János nagy reformátorunk, a kinek nemes alakja, fedhetetlen férfias tiszta jelleme, hatalmas szellemereje és páratlan szervezőképessége nemcsak korát ejtette bámulatba, hanem egész lényét mind nagyobbá és tiszteltebbé tették az egymás után következő századok és a míg az idő annyi másokat a feledés árjával borított el nevükkel és alkotásaikkal együtt: addig a Kálvin János nevét és alkotását minden évtized és évszázad csak annál ragyogóbbá és fenségesebbé teszi, túlemeli az időn s enyészeten, hogy milliók és milliók vegyék körül hódoló tisztelettel azok közül, a kiknek számára ő hirdette ki újból az evangelium felséges, örök szabadság-levelét; a kik előtt ő emelte föl ismét az evangelium szent lobogóját és a kiket ő ébresztett hatalmas igéjével Istenfiúságuk és emberi méltóságuk tudatára.

Ingyen kegyelemből, a Jézus Krisztusban vetett hit által vagyon üdvössége azoknak, a kiket az Isten eleiől fogva tudott és elválasztott: ez volt az a régi fundamentum, a melyet újból felfedett, hogy azt a Krisztus anyaszentegyházának s népek és nemzetek életének romolhatatlan alapjává tegye, hogy az emberek feltétlen bizonyosokká tétetvén az ő üdvösségük felől, legyenek lelkiismeretükben szabadokká minden emberi tekintélytől, e világnak minden hatalmasságaitól s egyedül csak Istennek s az ő szent parancsolatainak engedelmeskedjenek es csak az Úr dicsőségének szolgáljanak örömmel és hálaadással.

De nem csak a mi idvességünk és megtartásunk vagyon ingyen kegyelemből, hanem összes talentumaink is Isten ingyen kegyelméből ajándékképen adatván nekünk, mindnyájan tartozunk ezekkel a mi atyánkfiaiainak hasznára, azaz épületére sáfárkodni. Felelősek vagyunk az Úrnak a reánk bizottakért és szabadon, minden nyügtől menten tartozunk kifejtetni lelkünknek minden tehetségét, minden erejét és az igazi keresztyén ember élete nem pusztá jogok követeléséből, hanem nagy és szent kötelességek teljesítésében áll, a mely kötelességek az Isten iránt való hála viszonzó adója. A jó cselekedetek pedig nem érdemeket szereznek az üdvösségre, hanem ezek édes gyümölcsei annak a

szőlővesszőnek, a mely a Krisztusba, mint élő szőlőtökébe oltatott, vele egybeforrott; természetes megnyilatkozásai annak az embernek, a ki az Istennek Lelke által átváltoztattatik dicsőségéből-dicsőségbe a Krisztusnak ábrázatjára.

Kálvin János ezekkel a tiszta evangéliumi örök igazságokkal reformálta legelső sorban Genfét, fáradhatatlan munkásságának színhelyét s tette a politikailag zsoldos, szolga népet függetlenné, az erkölcsileg elsüllyedt népet pedig nemessé és tisztává. És ezek a tiszta evangéliumi felséges igazságok adtak szellemi és politikai szabadságot, nemzetfentartó erőt, bámulatos távlatu világnézetet, mély ethikai alapokat, határozott egyéni hajthatatlan jellemet, komoly erkölcsiséget és minden szabadságért megfélemlés nélkül küzdő erőt mindazoknak, nemzeteknek és egyeseknek, akik ezeket őszintén elfogadták életük alapjául.

A hanyatló esztendőt nem zárhatom be méltóbban s az Úr kegyelméből ránk virradó évet alig köszönhetném más szebb gondolattal és cselekedettel, minthogy ha a mi nagy reformátorunk emlékezetének gyűjtök erdélyi református anyaszentegyházunk Nagytiszteletes és Tiszteletes őrállói, pásztorai és hivei, az evangéliumi üdvigazságok hirdetői és az Úrnak ingyen kegyelméből választott nyája előtt fáklyát, mely világítsa meg a multat, gyujtsa fel az emlékezetet és melegitse fel a sziveket.

Anyaszentegyházunk Egyetemes Konventje f. é. 513. jegyzőkönyvi számú határozatával kimondván egyfelől a Kálvin születésének négy százados évfordulója alkalmával Genfben felállítandó nagyszabásu szobor létesítéséhez való hozzájárulását, másfelől egy „Jubileumi Kálvin-alap” megalkotását: felhivta az egyházkerületeket, hogy azok saját katáskörükben eszközjének gyűjtéseket a jubileumi Kálvin-alap javára.

Erdély nagynevű fejedelme volt az s innét a mi bérceink közül szállott ki merész utjára a lelkiismereti és politikai szabadságnak, a nemzet alkotmányosságának az a rettenthetetlen harcosa, korának, sőt mondhatnánk egész magyar történelmünknek egyik legbölcsebb, legeszesebb jellemű politikusa: Bocskay István, a kinek alakja, mint egyik legkiválóbbé, ott fog állani a Kálvin szobra talpazatát ékesítő nagyok között; míg a

reformátor Szegedi Kiss István domborművé képe, meg majd Bézi Tódor szobrának homlokzatát fogja ékesíteni. Ez lesz az első eset, hogy Európa népeinek legnagyobbjai között ott lesznek a mieink is.

Szeretettel kérem azért a Lelkipásztorokat, szolgatársaimat és kedves atyámfiait az Urban, hogy e levelem vétele után azonnal hívják fel a gyülekezetet az adakozásra, alkalmas módon megmondván és kikirdetvén az adakozás célját. Az adakozás történjék úgy templomi perselybe az újévi istentisztelet alkalmával, mint a számadó gondnokok, (megyebírák), egyháziak, vagy egyes presbyterek közreműködésével házankénti gyűjtéssel, hogy ne legyen ennek a mi erdélyi református anyaszentegyházunknak egyetlen hive se, aki ne adja meg a maga fillérjét az utókor minden hálijára oly méltó reformátor emlékének megörökösítésére. A szó szoros értelmében a fillért is köszönettel kell fogadni, mert a fődolog az, hogy minden hívő tudja meg, hogy Kálvin Jánosnak, az Isten kiválasztott emberének emlékezetét ünnepeljük és minden hívőnek hadd emelje öntudatát, hogy hz ő fillérje is hozzájárult úgy a reformátornak, mint a mi nemzeti nagyjainknak emlékszobrához.

Méltatlannak és bántónak kell állitanom már önmagam előtt, hogy lelkipásztor társaimat még további indokolással arra kérjem, hogy a leg'elkesebben, a leglelkiismeretesebben, és legbuzgóbban járjanak el ebben a gyűjtésben, mert meg vagyok győződve, hogy teljesen elég erre nézve csak magának a célnak a megnevezése s egyszerre hevület, lángoló lelkesedés és tette készség fogja el a lelkeket.

A midőn még arra kérem a Tiszteletes Lelkipásztor atyafiakat, hogy az 1909. évi január 20-ig eszközlendő gyűjtésből befolyó pénzeket sziveskedjenek a jelzett hónap végéig a Nagytiszteletű esperesi hivatalokhoz beküldeni, hogy azok még február hó legelején az egyházkerületi pénztárba juttassák az adományokat.

Testvéri és atyafiui szeretettel kívánok mindeneknek boldog és üdvösséges ünnepeket! A szivekbe költözzék be a karácsony békessége! Legyen az emberekhez jóakarát! Kösse össze a hiveket a szeretet, amely ami Urunk a Jszus Krisztusban!

Atyafiui szeretettel kívánok minden atyafiaknak boldog új esztendőt is. Legyen a ránk következő év mindenkire nézve az Úr jókedvének esztendeje! Legyenek mindenkinek a mi Atyánkfiái jó egészségesen, épüljenek, vigasztaltassanak meg, egy értelemben legyenek, békeességben lakjanak; szentelje meg őket a kegyességnek Istene mindenestől, hogy megiga-

Vasárnap van...

Vasárnap van... Szól a harang, azt mondja:
„Készüljetek, menjetek a templomba!...“
Buzgó ének zendül meg az ajkakon,
Lágy akkordját áhitattal hallgatom...

Istenhez száll magasságba a lelkem,
Ima szárnyán égi atyám keresem...

A szent éjszaka. — Luk. 2, 16.

Correggio festménye a Magyar Képes Szent Bibliából.

zolván az ő kegyelméből, legyenek fiak és örökösök az örökéletnek reménysége szerint.

Kelt Kolozsvárt, karácsony havának 20-ik napján az 1908. esztendőben.

Kenessey Béla,
az erdélyi református anyaszentegyház
püspöke.

Ha az Isten iránt való szeretet tölti be a szívet,
egy feladat sem marad elvégzetlenül, egy köte-
lesség sem teljesítetlenül.

Opsovmer.

Könnyet ültet szemeimbe bánatom,
Felhön át a napot alig láthatom...

Testem, lelkem gyászborított, nagy beteg,
Mint szárnyszegett, templomba sem mehetek..
Felzokogok, elmerengek a múltan,
Hol szívverző tövissel telt az útam...

Zúgolódás mégsem kél az ajkamon,
Az égi szót reménykedve hallgatom,
Hít, reménység s a szeretet felemel,
Ott van Isten, vigaszt közöl lelkemmel...

Hívő lelket nem sújt pórba a bánat,
Bíbor hajnalt sötöt éjjel is várhat,
Bánatában nincs az ember egyedül,
„Bizzál fiam!...“ Ez égi szó megcsendül...

Dombi Lajos.

KRÓNIKA.

Hiradások az öröronyból.

A „Ne temere“ ügy. Ez a szerencsétlen kérdés ma már nemcsak az egyházi életben, hanem a társadalmi és közigazgatási életben is kísért. Hajdu vármegye s Debrecen sz. kir. város képviselőtestülete magyar érzéssel vitte ezt az ügyet a magyar nemzet elé az által, hogy felhívta az összes törvényhatóságokat, hogy tiltakozzanak a romai pápának a magyar nemzetre sértő ama rendelkezése ellen, a melylyel arra utasította a magyar katolikus papságot, hogy *a házasságokat, ha azok nem róm. katolikus lelkész előtt kötettek, törvényteleneknek tekintsék.* A becsületes magyar nemzeti közérzés több helyen tiltakozott is ez ellen, sőt állítólag a katolikus pü. pöki kar és a kormány is megtette a maga kötelességét arra nézve, hogy ez a sértő pápai rendelet visszavonassék... A határidő elmúlt! De a rendelet mégis életben van, sőt állítólag a katonai hatóságok bizalmas úton hozzák a vegyes házasságra lépni szándékozókra tudomásukra, hogy ők csak a katolikus lelkész által kötött házasságot ismerik el törvényesnek mindaddig, míg a „Ne temere“ kezdetű pápai rendelet fenn áll. Vajjon igaz-e?

A szerzetesek örökbe fogadása. Tudvalevő, hogy a magyar katolikusok zordáiban tulnyomó számban vannak idegen honos férfi és nő. szerzetesek. Most azon fő a klerikálisok feje, hogy miként szerezzék meg ezek számára a *tanítói fizetésnek ki gésztésére előirt al'amsegélyt,* amely csak magyar honos tanítókat illet?.. A feleletet azonban már megtalálták. *örökbe fogadják őket* egyik-másik hithű klerikális „keresztény“-nyel s így megy minden mint a karikacsapás és a drága jó magyar pénz özönével a külföldi szerzetesek céljaira. Hát nem vagyunk-e gazdagok és boldogok?..

A mű koldusok... A Krisztusban szeretett klerikális „keresztény“ testvéreink jóvoltából, a magyar protestánsok „mű koldusok“ vagyunk... Bánffy Dezső egyetemes főgondnok a főműkoldus, Antal Gábor, Zsilinszky Minály s a többiek utána sorban a hierarkikus ranglétrán szintén... *koldusok.* És mi nem is tagadhatjuk ezt a nagy hitehagyott Pázmány Péter óta, mert azóta jelszava a magyar klerikalizmusnak az, hogy... Magyarországot „előbb rabbá, azután koldussá, végre katolikusá“ kell tenni.

Miért legyünk hívek a református keresztyén Egyházhoz?

(Kérdés az új esztendő alkalmából.)

A jó Isten azt akarja most is, hogy az emberek üdvözüljenek, úgy életükben, mint haláluk után boldogok legyenek. Ezért küldötte el szent fiát az Úr Jézus Krisztust, hogy az ő tudománya által, melyet a szentírásból ismertünk meg, mindenki előtt kijelentse isteni parancsát s akaratát és megmutassa azt az utat, melyen haladva, bizonyosak legyünk üdvösségünk felől. Ámde a jó Isten egy feltételhez kötötte az ő kegyelmét. Ugyanis csak akkor nyerhetünk üdvösséget, ha az Úr Jézus Krisztust követjük, rendeléseit híven megtartjuk és teljes lélekkel ragaszkodunk hozzá, mint Megváltó urunkhoz. Hogy e feltételnek megfelelhessünk, az Úr alapított a földön anyaszentegyházat, a mely megtanít valamennyiünket arra, hogy miképpen lehetünk jó keresztyének, Krisztus igaz követői s ezáltal Istennek fiai. A református keresztyén anyaszentegyház az Úr Jézus Krisztus rendelése folytán tanítja mindazokat az isteni dolgokat és igazságokat, melyeket a jó Isten a mi boldogságunkra az Idvezítő Jézus Krisztus által kijelentett.

Ezeket tudva mi a mi kötelességünk tehát? Az, hogy ragaszkodjunk az Úr Jézus Krisztus igaz egyházához, a református Keresztyén Anyaszentegyházhoz s azért legyünk hívek Egyházunkhoz mindhalálig, mert ez az egyház, a keresztyén vallást úgy tanítja, amint azt az Úr Jézus Krisztus és az apostolok tanították vagyis amint az a Bibliában előadatik; ennél fogva a mi egyházunk tökéletesen megmutatja az utat, melyen az úr Jézust követjük, mely a mi üdvünkhez és boldogságunkhoz vezet.

De ezek mellett még azért is kötelességünk református egyházunkhoz ragaszkodni, mert Magyarországon ez az egyedüli színmagyar és leghazafiasabb egyház, melynek a vallásért folytatott küzdelmei, egyúttal a nemzeti szabadság harcai voltak.

Legyünk azért mindenkor hűséges és állhatatos tagjai református keresztyén anyaszentegyházunknak és életünk utján kísérenni fog Isten áldása, halálunk után pedig - hiszük, — hogy részesei leszünk az Úr Jézus Krisztus által szerzett örök üdvösségnek.

Isten igéje.

Ne gyötörd a lelked!

Péter II. levele 2. 8.

Isten nélkül, hit nélkül élő ember rendszerint kegyetlen. Van úgy, hogy kegyetlen a gondozására bízott állatokhoz, vagy kegyetlen az embertársaihoz, de a legkegyetlenebb a saját elkéhez. Aki tisztáta a kívánságok táplálásával, a bűn szeretetével minden nemesebb, jobb érzést elfojt magában és így folyton halogatja a meg-

térést, az feltámasztatja üdv után szomjuhozó lelkét. S mily kegyetlenség ez! Jézusnak azt mondták egyszer a zsidók: Meddig tartasz még bizonytalanságban bennünket? Jézus ezt természetesen nem tette meg, hanem ők (a zsidónép) tartották bizonytalanságban magukat. Még pedig azért, hogy vagy megmaradtak hitetlenségükben vagy a törvény betűjéhez ragaszkodtak és csak a külső vallásosságot ápolták. Mindazok, akik céltudatosan kerülve a megtérést, ilyenformán cselekesznek: naponként gyöttrik a lelküket és végül elvesztik.

De nemcsak a hitetlenek gyöttrik a lelküket. Megteszik a hívő keresztyének is, sok esetben. Ott van például Lót, az eredeti szöveg hű fordítása azt mondja: A közöttünk lakó igaz (Lót) azért, amit látott és hallott, napról-napra gyötörte igaz lelkét gonosz cselekedetekkel.

Igaz lélek? Melyik lélek igaz? Aki az Úr Jézusban, mint Megváltójában hisz és bűnbocsánatot, lelki békeséget talált. Egy ilyen igazzá vált lélek megtérés utáni állapota is vajmi szárnalmas lehet. A lelkigyöttelelem teszi azzá. A különböző hívő egyének, különbözőképpen gyötörhetik lelküket. Lássunk csak néhány esetet?

Példánkokáért megtörténik az, hogy a világ bánt, gúnyol, üldöz valaki azért, mert hisz. Ha az illető a bántalmaktól való félelmében nem gondolja, nem táplálja a felébredt és élni kívánó lelkét, úgy, ahogy kellene, akkor gyöttri azt. Egy másik, evangéliumi keresztyének vallja magát, de mindamelllett a világ felé kacsingat, annak mulatozásain részt vesz, örömeiben osztozkodik. S éppen azért, hogy ily módon készakarva viszi kísértetbe a lelkét, gyöttri azt. Mennyivel jobb lett volna Lótra nézve, ha távol marad az Istentelen Sodomától! Egy harmadik eset. Hányszor fordul elő, hogy valaki keresztyén étére a test kívánságainak él és önző, büszke vagy tisztátalan gondolatokkal foglalkoztatja lelkét. Az ilyen szintén gyöttri magát. Mert mint ahogy a tövis a tisztaságát, úgy fojtják meg a különböző bűnös gondolatok a legszentebb lelki vágyakat.

Még több esetet hozhatnék fel példaképpen arra nézve, hogy mi mindennel gyötörhető a lélek. A sok közül csak kettőt említek fel. Ha valakinek van egy vagy több olyan bűne, amit megtért volta dacára elhallgatott, holott tudta, hogy mással közölnie kellett volna, de nem tette, csak hogy rossz színben ne lássák, az gyöttri lelkét, ép úgy gyöttri, mint az, aki Isten gyermeke létére elhanyagolja Isten ígéjének naponkénti imádkozását és nem igyekszik arra, hogy Isten gyermekeivel a lelki közösséget állandóan fentartsa, ápolja.

Az imént felsorolt lelki állapotok igen gyakoriak. A lelküket sokan gyöttrik. Így érthető, hogy keresztyének között — fájdalom — sokan nem tudnak örvendezni, nem tudnak az Urban bizni, Benne gyönyörködni és lelkileg növekedni.

Vajjon te kedves olvasó mif szólsz mindehhez?

Igyekezzél oly munkás lenni, aki nem szégyenli a munkát.
2. Tim. 2, 12.

Kegyesség útja.

Képmutató. Egy férfi diákkorában még egészen el volt merülve e világ dolgaiban. Nem sokára ezután az Isten lelke elvezette őt a Megváltóhoz. Élete egészen megújult. Sok barátja s ismerőse, akik a „vidám diákokévek”-ben másnak látták őt, így szóltak: „N. N. képmutató lett”. N. N. elvett régebben egyszer egyik barátjától egy zsebkést, mely nagyon megtetszett neki, midőn ebben az új életében szeméi elé került a kés, lelkiismeretfurdalásai támadtak: a Szentlélek nem hagyta nyugodni, vissza kellett vinnie a kést tulajdonosságának s alázatosan be kellett ismernie régi bűnét és hibáját. — Oh, — beszéli el emberünk — keserves út volt! A késről szívesen lemondott volna, akár ezer késről is. De remegett, ha elgondolta: Már most is képmutatónak tartják, hát még mi leszek akkor? De mégis elment; beismerte bűnét reszkető ajakkal és — mi történt? Barátja sirva borult nyakába s így szólt: „Most látom, hogy megtérése igazán jelel valamit; először képmutatónak tartottalak, de most már tisztellek s szeretnék olyan lenni, mint te vagy!”

Ismered a Bibliát? (Judás 10.) B. fiatal orvos utazása közben betért egy vendéglőbe. Sokan ültek az asztalnál s a felhevült arcokból arra lehetett következtetni, hogy már mélyen a pohár fenekére tekintettek. A hol gunyolódok ülnek, ott csakhamar Isten ígéje ellen fordul a beszéd. Itt is úgy volt. Egyik igyekezett túltenni a másikon a biblia ócsárlásában. B. ezt nem hallgathatta. Egy hatalmas bibliai idézettel bevágott a beszélgetésbe. De ez csak olaj volt a tüzre. — „Ugyan ne tukmálja rám a Bibliát”, — szólt az egyik, ki a leghangozabb volt — „hisz az ostoba könyv”. Az orvos közelebb lépett s megkérdezte: — „Kedves barátom, olvasta már ön a Bibliát?” „Nem én, — felelt az — ki olvasna olyan butaságot?” Erre azt kérdezte B., hogy ismeri-e őt s midőn az tagadólag felelt, tovább kérdezte, hogy: gazembernek tartja-e őt? „Isten ments, — felelte az. — bolondság volna volna tőlem, hiszen nem is ismerem önt”. De a Bibliát sem ismeri s mégis ostoba könyvnek tartja; hát ez nem bolondság? E némult a csufoló s a többiek is elhallgattak. — B. a következő alkalommal egy kis áhítatos közönségnek beszélt a Biblia megbecsülhetetlen kincseiről a vendéglőben.

Augustianus egy mondása. Ha az egész Krisztus a Megváltóm, az egész Biblia a tanítóm, az egész egyházzal van közösségem, az egész világ a munkaterem, úgy egész keresztyén vagyok és nem szektáskodó.

Minden szívben van egy kereszt és egy trónus. Ha mi a trónuson ülünk, Krisztus a kereszten függ, ha mi vagyunk a kereszten, Ő a trónuson ül.

Sokan ma a következő elvek szerint szeretnék terjeszteni a keresztyénséget: mindenki keresztyén,

minden, a mi a világon van, keresztyéni, a tiszta bibliai hit pedig — egyoldalú.

Az emberek mielőtt megtérnek, a Bibliát mérik magukhoz. miután megtérnek, magukat mérik a Bibliahoz.

Egyháztársadalom.

Fel a belterjes egyháztársadalmi építőmunkára.

Számtalanszor kértük lelkésztársainkat, hogy egyházi életünk építése, egyháztársadalmunk új életre-keltése érdekében lépjenek hathatós munkába; kezdjék meg az egyházközségünk egyházi szervezését. De e kérdésnél az legyen főszempontfuk, hogy az Isten igéjének erejével kell életre kelteni híveket, hogy azok valóban élökké lehessenek. A régi kegyelmi-eszközök az *Ige*, az *Imádság*, a *Szakramentumok* újból használatba vétele a fő; e célból a templom, vallásos összejövetel, szeretet vendégség, az adott viszonyok és körülmények szerint, mind egy-egy áldott alkalom a lelkeknek az Urhoz vezetésére; de kérve-kérjük, hogy az „in sacris“ bármily odaadó, lelkes és önfeláldozó tevékenységükkel munkakörüket még ne tekintsék betöltöttnek. Lássák meg népünk lelki-szüksége mellett anyagi bajait, terheit. Legyenek jóakaró édes atyjuk népünknek; akik között lehetnek magasrangúak, hivatalnokok, iparosok, földmivesek s így tovább a rang és elhivatás szerint; de akik előtt a gondos lelkész helybenhagyása biztatása, közbenjárása sohasem felesleges. Ezért szerkesztőségünk készséggel vállalja a közvetítést, úgy az egyházi belső ügyek, vallásos estélyek, összejövetelek tárgyainak előkészítésére, esetleg a helyszínén való megjelenés által céljaink támogatására, mint arra, hogy gazdasági, esetleg ipari stb. stb. dolgokban összeköttetései révén eljárjon népünk érdekében. Az a jóakaró viszony, a melyben az Országos Kálvin-Szövetség vezetősége, a m. kir. földmívelésügyi miniszterium székelyföldi kirendeltsége stb. ügyünk iránt viseltetnek biztosit afelől, hogy közbenjárásunk bárhol méltánylásra talál.

Intő szavak az egyházi szervezkedéshez, minden református ember számára.

A református ember mindenképp felett tanuljon meg gondolkodni; a maga erején gondolkodni!

Neki nem szabad azzal a vallomással kibékülni, hogy „az ő vallása még ma is, az, ami őseinek hite volt“, hanem saját egyéni és pedig evangéliumi hitre, vallásos meggyőződésre, buzgóságra és áldozatkészségre kell, hogy kimivelje magát. Ha az anya a gyermekszoba levegőjén túl sohasem edzi gyermekét, sohasem fog az szembeállni zugó viharokkal. Ha a vallás és Isten igéje

csak a templomok közé szorul, hogy lesz abból az emberekben vigasztaló, megtartó, megszentelő és üdvösségre vezető erő? Ha egyházunk és felekezetünk kérdései csak a lelkészek dolgai, hogyan legyen a mi református egyházunk szervezete — szervezete nemcsak az egyházi felvirágzásnak, hanem nemzeti boldogulásnak?

Azért a reformátusok érdeklődése, gondja miveltége minden nagy nemzeti, társadalmi és felekezeti kérdés iránt hovatovább belsőbb kell legyen. A mi református voltunk pedig sohasem szabad, hogy csak köpenyeg legyen, melyet az érdekek hullámverései szerint forgatunk, hanem ujjászülő erőnké kell válljon. A világ művelődése tesz bizonyosságot a protestantizmus, a reformáció szelleme mellett, midőn nyílt kimutatást ad arról, hogy a reformáció szellemével ellentétes, katolikus tudósok, költők kutatók messze elmaradnak a protestánsok mögött s az egykor vezető szereppel bírt katolikus, spanyol, francia és ausztriai birodalmak hatalma szétfoszolván, a protestáns birodalmaké — Németországé, Angolországé, Amerikáé a — jövő.

IRODALOM.

Képes Szent Biblia, azaz Istennek ő és új testamentumában foglaltakat egész szentírás. Magyar nyelvre fordította Károli Gáspár. Az eredeti szöveggel egyetértett és átdolgozott kiadás. — Előszavát írta Kenessey Béla, erdélyi református püspök, Kolozsvárt. Bevezetéssel ellátta és szerkesztette Tóthfalussy József marosvásárhelyi református lelkész. Egy kötet. A könyvkedvelők angolváson, finom színnyomatu és gazdagon aranyozott díszkötésben. Ára 30 korona. Kiadja: Hermann Emil „Képes Szent Biblia és Vallásos irat terjesztő Vállalata“ Budapest VII., Damjanich utca 25. c. *Flófizetni még mindig lehet s lapunk olvasói részletfizetési kedvezményben is részesülnek, miért is ajánljuk a Képes Szent Bibliának lapunk útján való beszerzését.* E bibliai mű magában foglalja az Ó és Új Testamentumot és az Apokrifusokat. — Külön mellékletül adja Dolci C., Dürer A., Leonardo da Vinci, Raffael, Rembrandt világhírű festményeinek 10 színnyomatu képét, ezen kívül a keresztyén világ legnevezetesebb festőművészei és szobrászai alkotásának 1000-nél több több fénykép-másolatát, melyek között a magyar művészeti remek, nemzeti érdekeinknek megfelelő gondossággal vannak képviselve, a közbeillesztett tájképek és rajzok pedig a szemléltető oktatás lebilincselő erejével hatnak.

Imádkozzanak a református keresztyén hívek, hogy lelkipásztoraik Isten segédelmével lelkesen végezzék munkáikat, s a lelkipásztorok meg esedezzenek az Urhoz, hogy híveik felébredjenek a tétlen közönyből.

HIREK.

Olvassuk rendszeresen a Bibliát.

(Heti útmutató a Biblia-olvasáshoz.)

Jó elhatározások.

1909. JANUÁR. 1. Péntek. Ujévnapi elhatározás. Fil. 3:7—14.
 2. Szombat. A Jézus elhatározása. Zsid. 10:5—7.
 3. Vasárnap. Jó elhatározások. Ap. esel. 11:19—23., Józs. 24:14—25. (Fogadástartási óra.)

Mily szándékaim vannak ez új év küszöbén?

Mely ígéreteit bírom az Úrnak arra nézve, hogy céloimat elérjem?

Örök élet.

4. Hétfő. Ki bírja azt örökség szerint? Máté 19:16—26.
 5. Kedd. Önző élet. Luk. 12:16—22.
 6. Szerda. Jézus példája. Zsid. 12:1—5.
 7. Csütörtök. Az Ő akarata szerint való élet. Máté. 5:19, 20, 25—34.
 8. Péntek. A melyek nem láttatnak. II. Kor. 4:16—18.
 9. Szombat. Bővülködés. I. Kor. 13:1—13.
 10. Vasárnap. Örökélet. Zsid. 8:15—16. Máté. 16:24—27.

Mi akadályozhat valakit abban, hogy az örökélet részese legyen?

Az Úr dorgálása nevelő eszköz.

Az új esztendőre. Az új esztendő alkalmából atyafiságos indulattal kérjük Istennek minden áldását azokra az olvasóinkra s azokra a keresztyén hittestvérekre, a kik a Jézus Krisztust velünk együtt Megváltójuknak tekintvén, az Ő tanítványai akarnak lenni, hitükben és életükben s az Ő szent országát óhajtják munkálni egyházi életünk újjászervezésében, abban a nagy munkában, a melylyel református hitünket védeni s az Idvezítő evangéliumának erejével megerősíteni és terjeszteni óhajtják szívből, lélekben.

Egy öreg tanító nyugdíjazása. 55 esztendeig tanított László János marosszentannai ref. tanító. Ebből 25 évet különböző helyeken, 30 évet egyfolytában Marosszentannán töltött. Ő nevelte az egész falu magyarságát. Öregek és ifjak mind tanítványai ott. Küzdelme nem volt mindennapi. A magyarságnak nemcsak tanításáról, hanem megtartásáról is gondoskodnia kellett Szentannán, hol az oláhok is ellenakciót fejtenek ki. És ez a jó öreg bácsi most elment nyugdíjba. Nem eresztették egészen üres kézzel. 1260 korona nyugdíjat utalt ki s kultuszminiszter. És köszönő levelet irt neki, hogy 55 esztendeig hűséges pásztora volt a rábizott nyájnak. De csak köszönő levelet. Kitüntetés nem érte szegény László Jánost, mivelhogy még udvari lakáj sem volt, csak egy egyszerű tanító, a kinek 55 év alatt legtöbb 6—7000 tanítványa le-

hetett és tanulta meg az írás-olvasás mesterségét. A válás napját mégis bearanyozta valami. Összegyűlt a falu, papja vezetése alatt; odament a vármegye kir. tanfelügyelője; a marosi ref. egyházmegye esperesének kiküldötte; a vármegyei tanítóegyesület elnöke és többen mások. Elismeréssel köszöntötték e napon, 1908. dec. 27-ik napján a veterán tanítót és bucsuztak tőle el, a midőn jól megérdemelt nyugalomba lép s helyét átadja ifjabb s erősebb harcosnak, a ki tovább kapálja az Úr szőlőjét. Mi is örömmel és elismeréssel köszöntjük László Jánost, a kiérdemült kulturbajnokot. Isten áldja meg öreg napjaiban is. Tegye neki türethetővé a nyugalom éveit.

Mi a „Vasárnap“ célja? A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja *egész évre 5 korona, félévre 2 korona 50 fillér, negyedévre 1 korona 25 fill.* Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Marosvásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést célszerűen eszközölhet mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, aki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni. Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé. A „Vasárnap“ **jutányos áron hirdetések is elfogad.**

Főmunkatársak:

- Bedőházi János orsz. képviselő Maros-Vásárhely
 Dávid Gyula ref. lelkész Élesd
 Dr. Dekáni Kálmán ref. tanár Maros-Vásárhely
 Dombay Lajos ref. lelkész-esperes Gyula, Békésmegye
 Dénes József ref. lelkész M.-Bölkény
 Dr. Gidófalvy István kir. közjegyző Kolozsvár
 Kenessey Ida Kolozsvár
 Király Béla ref. lelkész H.-Bodon
 Molnár Imre ref. lelkész Bardóc
 Szuhay Benedek ref. lelk. és egyh. m. főjegyző, Sajókápolna
 Szentmiklóssy József re. lelkész Rákóczi falva
 Dr. Szász Károly árvaszéki bíró Maros-Vásárhely
 Ifj. Szücs Károly Matócs, Szathmármegye
 Zih Sándorné Berettyó-Ujfalu
 Tárkányi György ref. vallástanár Kolozsvár
 Trozner Lajos ref. koll. tanár Maros-Vásárhely
 S. Váradi Albert ref. theol. Kolozsvár
 Uray Sándor ref. felső leányisk. vallástanár Debreczen

„Vasárnapi Ujság“ karácsonyi számához van mellékelve a hat nagy ivre terjedő pompás karácsonyi album, mely R. Hirsch Nelli művészi kompozíciójú színes címlapján kívül négy színes műmellékletet ad, tartalmában pedig Mikszáth Kálmán, Ambrus Zoltán, Bársony István, Szöllősi Zsigmond, Lux Terka és Szivos Béla novelláit, Endrődi Sándor, Szabolcska Mihály, Ady Endre,

Lampérth Géza, Farkas Imre Haraszthy Lajos verseit s Wallis S. A. C. hazánkban élő holland irónő egy teljes regényét közli, valamennyit kiváló magyar művészek rajzaival. Az albumot a „Vasárnapi Ujság” előfizetői — az újévkor ujonnan belépők is — ingyen kapják. — A lap rendes száma képeket közöl a trónörökös pusztaszeri vadászatáról, a balatoni vasutról, Gaál István művészi rajzát, az új Werbőczy-szobrot, Mikszáth Kálmán regényét, Szabolcska Mihály és Dutka Ákos versét, Szebenyei József novelláját, Lemaitre regényét, Egyéb közleményei: Seress Imre cikke a térről és időről, Sziklay János ismertetése az új balatoni vasutról, tárcacikkek a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 7 korona, a „Világkrónika”-val együtt 4 korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Világ folyása.

A politikai új esztendő. Az új esztendőt megelőző napokban hire volt, hogy a kormány tagjai a politikai jövőt megvilágosító nyilatkozatokat tesznek az esztendő első napján. Ez azonban nem történt meg. Minden párt üdvözölte a maga vezérét s azok válaszoltak is, de fontosabb s új jelentőségű nyilatkozatot senki sem tett.

Lövöldözés a határszélen. A szeretet és béke ünnepének csöndjét puska lövések zaja zavarta meg a szerb határszélen. Az első hírek szerint szerb határőrök, a közös hadügyminiszteriumból jövő értesítések szerint szerb parasztok december 23-án délelőtt a Drina folyó mellett, Zelenika község határában rálőttek egy osztrák-magyar csendőrjára és könnyű sebet ejtettek a csendőrörmesteren. A csendőrök viszonozták a tüzelést és a támadok közül kettőt agyonlőttek. Megemlékeztünk már lapunkban arról, hogy véleményünk szerint a szerbek fészkelődése legfeljebb határszéli csetepatékat fog okozni, de komoly ütközetre nem kerül majd a sor. Ugyáltszik, ez a jóslásunk legalább is első részében máris bevált, az első puska lövés, amint ezt a hadügyminiszteriumból hivatalosan is megerősítik, már eldőlt. Már most csak az a kérdés, hogy a mi őrségünk elleni merénylők szerb határőrök voltak-e, avagy szerb parasztok, amint ezt a hivatalos értesítés mondja. Ha határőrök voltak, akkor az eset kétségkívül súlyosabb elbírálás alá esik ugyan, de korántsem ad okot komoly aggodalomra. Fegyelmet ugyanis olyan értelemben, amint azt nálunk mi ismerjük, a szerb határőröknél aligha találhatunk, hiszen jövő uralkodójuk maga ad fegyelmezetlenségre jó példát. Így hát az egész lövöldözés nem tekinthető olyan eseménynek, amely a háború kez-

detét jelentené. Lövöldöztek a szerbek, ennyi az egész. Ugyáltszik náluk ez tréfa, vagy virtus számba megy, pedig ebből az egy esetből is okulhatnának, mert egy csendőr megsebesítése két ember életébe került, ami azt bizonyítja, hogy vagy a fegyvereink jobbak, vagy jobban tudunk löni náluknál. Akármelyik is legyen a való, ez a kis lecke semmi esetre sem ártott a kis fészkelődőknek, akik akkor kezdenek el nem féni a bőrükben, amikor minden számottevő tényező a békét óhajtja.

A magyar iúkért Ment a gőzös és sűrű rajokban vite a deli magyar legényeket Boszniába. Nincs az az országnak olyan tájéka, a honnan százával ne volnának magyar szülők gyermekei odalent, ahol idegen viszonyok közt, télviz idején, bátor és elszánt szívvél, de bizonyára honvágyó gondolattal lesik sorsuknak mikénti fordulását. Ott töltötték a magyar fiúk a karácsonyt is Boszniában és a magyar társadalom nemes szívére vall, hogy gondolt a karácsony gyönyörű alkalmából a határszélen didergő fiúkra. Elgondolni is nehéz, hogy milyen öröm és meglepetés volt a boszniai iáborokban, amikor a tiszték a zuzmarás karácsony estéjén összetrombitálták és megjelentették, hogy ajándék érkezett számukra hazulról, a nagy Magyarországból. Mindnyájunk édes anyja: a haza gondolt rájuk szeretettel és küldött nekik egy és más kedves és kellemes dolgot. — sonkát, szalonnát, kolbászt. Bizonyára feledhetetlen lesz ez a kép mindazoknak, kik közelről szemlélhették azt a lelki gyönyört, a tiszta, nemes örömet, mely a katonák likét ellepte.

Agrár Takarékpénztár Részv.-Társ. Maros-Vásárhelyt.

Fiók-intézetek:

Csíksereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsisztgyörgy, Székelykeresztur, Székelyudvarhely.

Befizetett alaptőke: 1500.000 korona
Takarékbetétek: 8 millió korona.

A takarékoságot a lakosság minden rétegében előmozdítandó, amerikai módon **házi takarékperselyeket** izléses, csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen** bocsátunk feleink rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon megtakaríthatók. Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyök van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet és így a fél annak a kísértésnek hogy a megtakarított pénzt esetleg céltalanul elköltse könnyen ellentállhat.

Ha legalább egy korona a perselyben összegyűl, sziveskedjék intézetünkhöz fíradni, a mikor a megtakarított összeget a perselyből a t. cím jelenlétében kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk. A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a pénzgyűjtés újból kezdődik.

Agrár Takarékpénztár r. t.
M. Vásárhely

Nyomatott Adi Árpád „Kossuth” könyvnyomdájában Marosvásárhelyt.